

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks club – infoblad

4

augustus 2004

verantwoordelijke uitgever – Numismatica Herentals
Rudy Dillen – Postbus 105 – 2200 Herentals

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter – secretaris – redacteur 0472/542147 rudy.dillen@pandora.be
Michel Jansen	ondervoorzitter – onthaal 014/507919 michel.jansen@maucuooy.com
Gust Verboven	penningmeester – standhouders 014/219894
Koen De Pooter	veilingmeester 0473/556266 koen.de.pooter@pandora.be
Ivan Dillen	webmaker – public relations 0498/266560 ivan.dillen@pandora.be

gesticht	februari 2004
adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	Fortis 001-4206136-01 IBAN BE43 0014 2061 3601 BIC GEBABEBB
lidgelden 2004	7 € lidmaatschap Numismatica Herentals 1 € éénmalig dag-lidmaatschap
gratis toegang	voor -12 jaar, indien vergezeld van een volwassen lid 10 € voor leden in het buitenland

ledenbijeenkomst op de 2e zondag van de maand van 09.00 – 12.00 u
zon 9 mei – 13 juni – 11 juli – **8 aug** – 12 sept – 10 okt – 14 nov 2004
met als locatie Brasserie '**Den Brasseur**', Bovenrij 50 – 2200 Herentals.

tombola door eenvoudig aanwezig te zijn maakt u al kans op een mooie munt. Door het kopen van een paar tombolalootjes vergroten uiteraard uw winstkansen en geeft u onze 'jonge' vereniging een financiële ruggesteun.

website-verhuis de oude naam werkt nog steeds, maar we hebben reeds een nieuwe, kortere domeinnaam: www.numismatica-herentals.be

auteursrecht artikels en informatie uit het tijdschrift en van de website mogen gerust overgenomen worden, onze vereniging streeft naar een brede informatiespreiding om alle numismaten zoveel mogelijk van dienst te kunnen zijn.

frontpagina: een Romeinse tesseræ (1^e eeuw nC), zie artikel 'spintriaï'.

Tombola **1 € = 1 lot / 5 € = 6 loten** **trekking om 11.20 u**

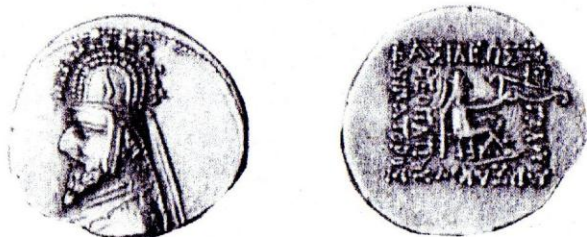
aanwezigen:	België – zilveren 500 frank – 150 jaar onafhank.	1980
lootjes:	gouden 20 franc Albert I (pos A – Fr)	1914
	* gouden medaille 25 jaar Boudewijn	1976
	* België – zilveren 100 frank – 4 koningen	1951
	België – zilveren 50 frank	1950
	* bronzen medaille – Orde der Geneesheren	

* telkens een fles witte Bordeaux – Grande Cuvée D’Evy 2002 geschonken door supermarkt **Van Eccelpoel**, Lierseweg 20, Herentals

Tentoonstelling: Patrick Pasmans zal op 8 augustus de tentoonstelling verzorgen met als thema **‘De Parthische koningen op hun munten’**.

Hij brengt een overzicht van de Arsaciden-dynastie die, na de dood van Alexander de Grote, de Macedonische bezetters wisten terug te dringen.

zilveren drachme van de Parthische koning **Gotarzes I** (95-90 vC)

vz – gedrapeerde buste van de koning, met halflange baard en tiara met hoornmotief, haken en neklinten, naar links

kz – koninklijke boogschutter op troon houdt boog naar rechts, 5-delige legende in een vierkant rondom

Op 8 april 1875 wordt te Brussel Albert, Leopold, Clément, Marie, Meinrad van Saksen – Coburg - Gotha geboren als 5e kind van prins Philippe, graaf van Vlaanderen en broer van koning Leopold II, en van prinses Marie van Hohenzollern - Sigmaringen. Hij trouwt in 1900 met Elisabeth, hertogin van Beieren. Het koninklijk paar heeft 3 kinderen : de latere koning Leopold III (1901), Karel (1903) toekomstig regent, en Marie-José (1906). Op 23 dec 1909 bestijgt koning Albert I de Belgische troon en volgt zijn zopas overleden oom Leopold II op als 3e koning der Belgen. Zijn oudere broer Boudewijn (°1869) was dan wel kroonprins, omdat de enige zoon van koning Leopold datzelfde jaar gestorven was. Maar in 1891 sterft ook kroonprins Boudewijn en wordt prins Albert de Belgische kroonprins. In de ochtend van 4 aug 1914 valt het Duitse leger ons land binnen. De koninklijke familie verlaat Brussel. De koning neemt, overeenkomstig de grondwet, het bevel over van het Belgische leger en blijft aan de zijde van zijn soldaten aan het front. Deze moedige houding levert hem de bijnaam van 'soldaten-koning'. Hij vestigt zijn hoofdkwartier in De Panne, het laatste stuk van ons land dat nooit door de Duitsers bezet wordt. Hier leert hij de noden kennen van de eenvoudige frontsoldaat en wordt gewezen op de taalongelijkheid in het leger. Wijs geworden door zijn ervaringen tijdens de oorlog kondigt hij in zijn troonrede van 1918 belangrijke hervormingen aan : het algemeen enkelvoudig stemrecht, de volledige gelijkheid van de 2 landstalen, de vervlaamsing van de universiteit van Gent, de erkenning van de syndicale vrijheden en de uitbreiding van de sociale wetgeving. Albert I was een sportief man die veel van bergbeklimmen hield. Op 18 febr 1934 verongelukte hij op de rotsen van Marche-les-Dames in de Belgische Ardennen en wordt opgevolgd door zijn oudste zoon Leopold.

Deze **gouden 20 franc** Albert I (1914 – Fr – pos. A) werd geslagen op 125.000 ex, een legering 900 Au / 100 Cu, het gewicht is 6,45 gr. en een diameter van 21 mm.

vz – borstbeeld van koning in uniform van generaal

kz – Groot zegel van de Belgische Staat

effen rand met opliggend randschrift : GOD BESCHERME

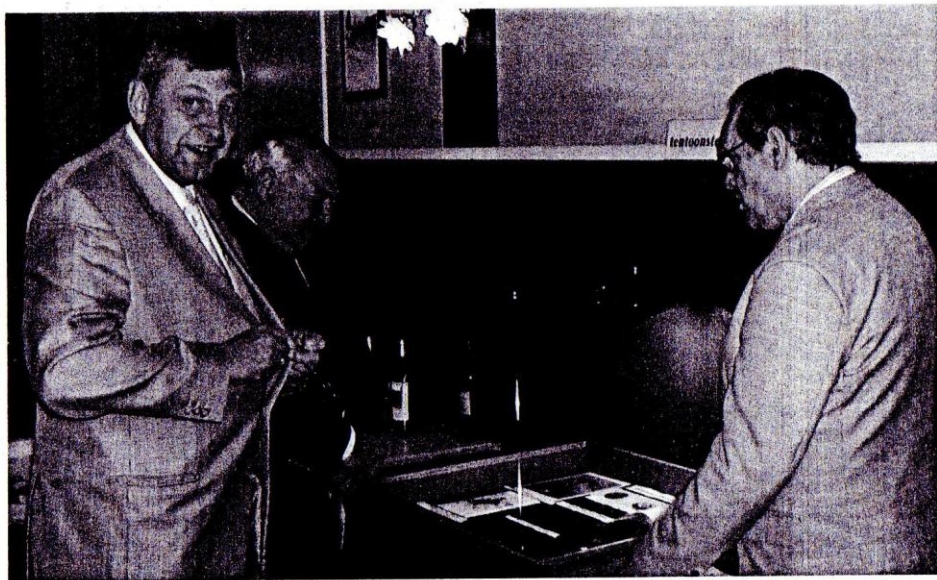
BELGIE – DIEU PROTEGE LA BELGIQUE . Graveur is Godefroid Devreese.

verwelkoming van het **100^e lid** op de 3^e clubactiviteit van 11 juli

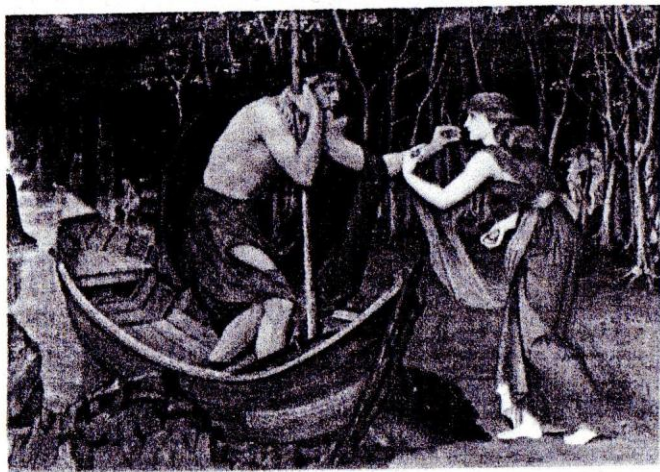
In de persoon van **Paul Jacobs** uit Grobbendonk vierde onze vereniging in feite **al zijn 100 aangesloten leden**. Paul mocht dan wel de fles wijn en de gelukwensen van de bestuursleden in ontvangst nemen. Proficiat !

Schepen van Cultuur, Roger Van Nuffel en de Tienense voorzitter Pierre Degel volgen aandachtig het betoog van tentoonsteller Leopold Verbist.

Omtrent geld: ... veergeld bij de Achaische Grieken

De dodencultus was voor de oude Grieken een bijzondere materie en de bestemming na de dood hield hen sterk bezig. Men veronderstelde dat de dode verder leefde in Hades: na Zeus (aarde en lucht) en Poseidon (zee) was Hades de derde goddelijke broer en koning van de onderwereld. Mettertijd werd deze Griekse onderwereld gewoon **Hades** genoemd. De dode werd begraven samen met wapens en waardevolle voorwerpen die hem toebehoorden opdat zijn tocht naar de onderwereld vlot zou verlopen. Zij begroeven hun dierbaren in een kuil met een afdekklaar. Na de ontbinding van het lichaam werden de beenderen opgestapeld in een hoek van de kuil om plaats te maken voor andere overledenen, want op dat ogenblik was de dode aangekomen in het hiernamaals. De geest van de overledene kon niet meer terugkeren. Nu was er in Hades nog wel de **Styx**, een rivier die moest overgestoken worden om de eindbestemming en eeuwige rust te bereiken. De overkant kon op eigen kracht niet bereikt worden. Geen nood, er was voorzien in een veerdienst: **Charon** was de norske veerman die kon zorgen voor de oversteek over het zwarte water van de Styx. De enkele reis in de veerboot van Charon kostte **een obool** ($\frac{1}{6}$ drachme). De familie van de overledene liet dan ook dikwijls een muntstuk achter op het lijk zodat de dode voor zijn overtocht kon betalen. Soms voegde men ook nog een honingkoek toe om Cerberus, de hond van Hades, te kalmeren.

Op dit schilderij van de Britse kunstenaar **John Stanhope** (1829-1908) is de onderwereld een somber oord met fluisterend riet en kale bomen waardoorheen je dode zielen ziet die op weg zijn naar de Styx-rivier.

Detectorvondst: een Vrijheidsmunt van het eerste België

Beschrijving: Dubbele oord – koper – gladde rand

vz: Leeuw met vrijheidshoed op stok

kz: AD – USUM – FOEDERATI – BELGII – 1790 – engelkop (Brus.)

In verzamelkringen is deze munt niet echt zeldzaam, als detectorvondst is dit wel het geval. Vooral de geschiedenis achter deze munt is boeiend. Zoals u allen wellicht weet, hebben de Belgen altijd niet-uitgenodigde bezoekers over de vloer gehad. Eerst waren er de Romeinen, nadien de Spanjaarden en toen de Oostenrijkers. Keizerin Maria-Theresia was heel populair bij de bevolking; naar het schijnt leerde zij ons Vlamingen zelfs de aardappel te eten, maar het beleid van haar zoon Jozef II (de zogenaamde Keizer-koster) die vanaf 1780 regeerde werkte danig op de heupen van een vooraanstaand Belg, Hendrik Nicolaas Van der Noot, leider van de conservatieve Statisten, die in 1789 opriep tot opstand.

Het centrum van de opstand bevond zich te Breda waar met geld van de religieuze gezagsdragers een patriottenleger werd opgericht. In oktober 1789 viel dit leger België binnen, veroverde Gent in november en bracht zo heel Vlaanderen in het kamp van de opstand. Een maand later joegen de Brusselaars de laatste Oostenrijkse troepen en gezagsdragers de stad uit: de bezetters waren verdreven. Op 11 januari 1790 werden te Brussel de Verenigde Staten van België uitgeroepen naar Amerikaans voorbeeld. Alles leek aanvankelijk goed te gaan, maar de politiek zorgde toen ook al voor de nodige verdeeldheid. De twee partijen, namelijk de liberale van de Brusselse advocaat Vonck (voorzitter van adel en kerk) en de conservatieve van Van der Noot (vertegenwoordiger van het volk) raakten in een gewelddadig conflict; dit verzwakte de federale regering aanzienlijk. Toen Leopold II van Oostenrijk (Jozef II stierf in februari

1790) keizer werd, sloot hij een wapenstilstand met de Turken en kon hij aldus 30.000 soldaten vrijmaken om de Belgen tot rede te brengen.

De federale Belgische regering kon tegenover dit leger niets inbrengen. In december 1790 trokken de Oostenrijkers opnieuw Brussel binnen; zij hadden geen schot hoeven te lossen.

Gelukkig voor ons is er tijdens dit stukje geschiedenis wel een prachtige collectie munten geslagen waarvan de gouden en zilveren leeuw als topstukken kunnen worden vermeld.

Hendrik Van Caelenberghe

Tourisme Herentals

Na onze clubactiviteit van **zon 8 aug.** kan je gratis en onder begeleiding van een ervaren gids, deelnemen aan een stadswandeling. Deze zomerse themawandeling, **'Het kloosterleven in Herentals'** brengt je langs de meest opmerkelijke plekjes van Herentals en is beslist de moeite waard.

Ze vertrekt om 14.30 u aan de Lakenhal en eindigt ook daar, een kleine 2 uur later. Parkeren op de Grote Markt is gratis.

Het **Besloten Hof** in de Nonnenstraat, een slotklooster gesticht in 1410

Gelezen: 'Eenheidsmunt om straks de marsmannetjes te betalen'

De beroemde Bulgaarse 'Stichting voor Onderzoek naar Buitenaardse Intelligentie' heeft een kosmische eenheidsmunt uitgedacht, de **galacticos**. Het is een munt van 3 gram in chroom en nikkel. Hoeveel ze waard moet zijn is onduidelijk, maar de munt moet hét betaalmiddel worden tussen de verschillende bewoonde planeten als die ooit contact maken met elkaar. De galacticos kan alleen gebruikt worden wanneer er vrede heerst over heel de aarde, verwittigt het instituut. Een buitenaardse beschaving zou niet kiezen voor een planeet met landen die elkaar niet lusten, zeggen de Bulgaren. Zelf twijfelen ze niet dat die buitenaardse wezens interesse zullen tonen voor hun kosmische munt.

Het Nieuwsblad – 9 juni 2004

Beste leden, voor de **Grote Numismatische Beurs** van zon 5 dec 2004, zoekt het bestuur enkel vrijwillige medewerkers om deze eerste grote opdracht mee tot een succesvol einde te brengen. Er wordt een schema in elkaar geknutseld met schiften van 3 u zodat u ook nog ruim de tijd hebt om de beurs te bezoeken. Gelieve u te melden aan de bestuurstafel.

te weten : een **toetredingsaanvraag** bij het EGMP, het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde, het overkoepelend orgaan voor numismatiek in Vlaanderen, werd onlangs ingediend. Onze aanvraag staat op de agenda van hun volgende Algemene Vergadering.

Een goede clubwerking kan niet zonder vele helpende handen. Terwijl **Sonja en Susanne** zorgen voor de verkoop van de tombolalootjes, zorgt **Ingrid**, pen in aanslag, mee voor een administratieve ondersteuning.

In de veiling: Filips de Stoute, stamvader vd Bourgondische dynastie

‘Philippe le Hardi’ werd geboren op 17 jan 1342 als jongste zoon van de Franse koning Jan II de Goede uit het huis Valois. Zijn bijnaam dankte hij aan zijn moed, als 14-jarige strijder, tijdens de slag bij Poitiers (1356). Als jongste koningszoon kwam Filips niet in aanmerking voor de Franse troonopvolging. Als compensatie kreeg hij wel het hertogdom Bourgondië in ‘apanage’ (koninklijk leen). Als in 1364 Karel V, Filips’ broer, op de

Franse troon kwam trachtte deze, naar middeleeuwse gewoonten, een politiek huwelijk voor zijn jongere broer te regelen. In 1369 slaagde hij er uiteindelijk in een alliantie te realiseren met Margaretha, enige dochter en erfgename van de Vlaamse graaf Lodewijk II van Male. Door een Bourgondisch-Vlaams verbond te smeden, o.l.v. een Franse prins, trachtte de Franse vorst de greep op zijn noordelijke grensgebieden te verstevigen. Als prijs voor dit huwelijk (Gent, 1369) moest hij Waals-Vlaanderen afstaan en werden steden en kasselrijen als Rijsel, Doumaai en Oorschie aan Vlaanderen gehecht. Filips de Stoute en Margaretha van Male kregen zeker 10 kinderen, waarvan er 7 de kindertijd overleefden. De Bourgondische hertog ging zeer beredeneerd te werk bij het afsluiten van de huwelijksvoorwaarden voor zijn kinderen, waarbij hij de belangen van zijn rijk vooropstelde en wat uiteindelijk zou resulteren in een belangrijke gebiedsuitbreiding. Het huwelijk zou dan ook uitlopen op een breed proces van eenmaking waarbij de hele Nederlanden onder één scepter zouden komen en waarbij deze dynastie generaties lang en krachtig zou streven naar een sterk centraliserende eenheidsstaat’ (Blockmans – Prevenier). In 1386 richtte Filips in Rijsel een rekenkamer in voor de financiële administratie van zijn noordelijke gebieden, in Dijon voor de zuidelijke. Ook maakte Filips, die hield van pracht en praal, een begin met het weelderige Bourgondische hofleven. Hij overleed in het Brabantse Halle op 27 april 1404 en werd opgevolgd door zijn zoon Jan zonder Vrees. De rijkelijk bewerkte graftombe van Filips de Stoute is een pronkrijke gotische sarcofaag van goud, zilver, marmer en albast en bevindt zich een mausoleum te Champol, nabij Dijon, dat hij voor zichzelf en zijn geslacht liet bouwen door de grootste kunstenaars van zijn tijd.

Gerealiseerde prijzen

veiling 11 juli 2004

1	25.00	12	6.50	23	-	34	-
2	25.00	13	-	24	-	35	-
3	40.00	14	-	25	-	36	-
4	11.00	15	-	26	1.50	37	-
5	11.00	16	10.00	27	-	38	-
6	50.00	17	-	28	-	39	1.00
7	25.00	18	5.00	29	-	40	1.00
8	30.00	19	15.00	30	-	41	-
9	-	20	-	31	8.00	42	-
10	5.25	21	2.50	32	-		
11	-	22	3.00	33	-		

veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij de veilingmeester, vergezeld van een lijst, met naam en adres, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijst wordt samen gecontroleerd en afgetekend.
- elke bidder haalt tijdig vóór de veiling zijn veilingnummer af op vertoon van zijn Numismatica Herentals – lidkaart 2004 (geen daglidkaart). Door dit nummer op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder.
- het bod wordt verhoogd als volgt:
 - 1 – 5 €: + 25 cent
 - 5 – 10 €: + 50 cent
 - 10 – 50 €: + 1 €
 - 50 – 100 €: + 2 €
 - meer dan 100 €: + 5 €
- na afloop van de veiling kunnen de kopers, na contante betaling, hun loten in ontvangst komen nemen.
- onmiddellijk hierna wordt afgerekend met de inbrengers.
- de veilingkosten bedragen 5 % voor de verkoper en 5 % voor de koper.

veel succes!!

1

2

7

8

nr	land	munt		kwal.	mat.	inzet	
1	antiek Kelten	primitief Keltisch ringgeld	4 ^e eeuw vC	23 mm *	ZF	AE	5.50
2	Grieken	Alexander III de Grote (336-323 vC)	tetradrachme *		F+	Ag	100.00
3	Rome	Nero (54-68 nC) as met tegenstempel PR van Vindex			F-	AE	10.00
4		Gordianus III (238-244)	sestertius		F	AE	10.00
5		Tetricus I (270-273)	Pax Aug antoninianus		PR	AE	10.00
6		Honorius (393-423)	20 mm		F	AE	10.00
7	Middeleeuw	Otto III	Soest	denarius *	ZF	Ag	60.00
8		Bruno III (1038-1057)	Leeuwarden	denarius *	F+	Ag	100.00
9	Vlaanderen	Filips de Stoute (1384-1404)	dubbele Mijt		ZF	Cu	25.00
10	Henegouwen	Filips de Goede (1419-1467)	dubbel groot vierlander		ZF	Ag	30.00
11	Antwerpen	Filips II (1555-1596)	gigot	1596	ZF	Cu	10.00
12		Oord		1749	ZF	Cu	1.25
13	Brabant	Karel II - oord		1692	F	Cu	2.00
14	België	Oord Brabantse Omwenteling	Brussel	1790	ZG	Cu	1.50
15		kloostergeld - Broeder van Liefde (2 stuks) 1 + 0.05			ZF	div	4.75
16		Leopold I + Leopold II - 1 franc (Fr)	1830-1880		ZF	Ag	15.00
17		Leopold II - 1 franc (Fr)	1886		ZF	Ag	20.00
18		Leopold II - 1 frank (Vl)	1887		ZF	Ag	20.00
19		Leopold II - 1 cent (Vl)	1894		ZF	Cu	1.00
20		Leopold II - 10 cent (Vl)	1898		PR	CuNi	10.00
21		Leopold II - 5 cent (Vl)	1900		ZF	CuNi	15.00
22		Leopold II - 10 cent (Vl)	1902		PR	CuNi	5.00
23		Leopold II - 2 cent (Fr)	1905		PR	Cu	1.00
24		Albert I - 25 cent (Fr/Vl)	1918		ZF	Zn	5.00
25		Albert I - 50 cent (Fr)	1930		PR	Ni	5.00
26	Canada	½ penny	1850		ZF	Cu	2.00
27		1 dollar - Elisabeth II - Conf. Const.	1867-1982		FDC	Ag	1.75
28	China	Peking - 10 cash	1862-1875		ZF	Cu	1.25
29	Duitsland	Nassau - 1 kruizer	1862		ZF	Cu	1.50
30	Ethiopië	Menelik II - 1/20 birr	1898		Pr	Ag	6.00
31	Europa	ECU	1998		FDC	Ag	3.50
32	Frankrijk	100 francs (1955) + 1 franc (1941)			ZF	CuNi	2.50

33

38

39

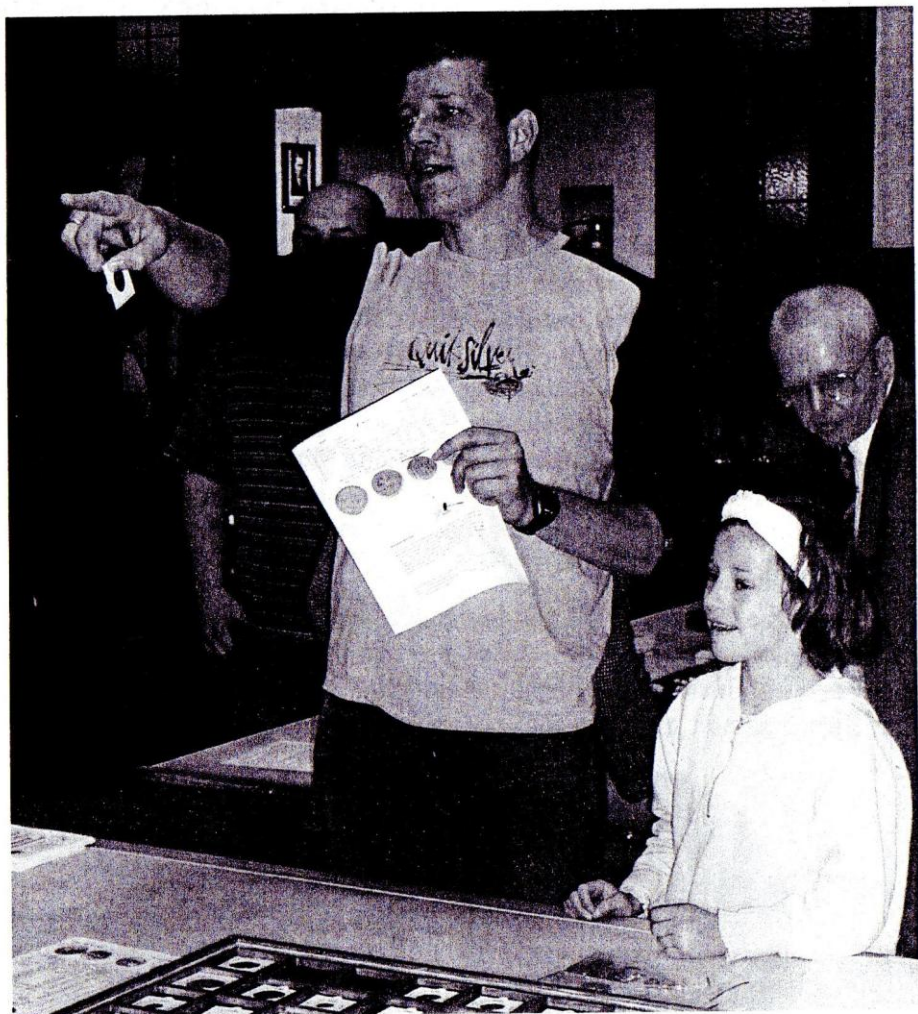

40

nr	land	munt	kwala	mat	inzet
33	Ierland	ECU - Eire	1997 *	similar	5.00
34	Nederland	penning 25 jaar kroningsfeest	12 mei 1874	CuAg	1.00
35	Oostenrijk	¼ florin	1858	Ag	1.50
36	Polen	Stanislaus Augustus (1764-1795) grosz	1766	Cu	6.00
37	Spanje	lot 18 munten		div.	3.25
38	USA	Kennedy - half dollar	1964 *	Ag	3.00
39	medaille	Viering 50 jaar bevrijding Herentals	1944-1994 *	brons	9.00
40		400 jaar Antoon Van Dijck	1599-1999 *	brons	5.00
41	loten	antiek: Rome - 28 stuks		AE	22.00
42		antiek: Romeinse koloniën - 23 stuks		AE	26.00
43		antiek: Byzantijnse Rijk - 60 stuks		AE	63.00
44		België - set 500 fr. (F + NI) 150 jaar onafh. 1980		Ag	52.00
45		Duitsland - 4 stuks		CuNi	2.75
46		Italië - 6 stuks		Ni	1.75
47		Oostenrijk - 3 stuks		div	3.25
48		Spanje - 5 stuks		div	2.25
49		Zuid-Afrika - 10 stuks		div	4.25
50		Zwitserland - 5 stuks		div	4.75
51		varia - 24 stuks		div	3.00
52	boeken	Monnaies Antiques - Collection Armand Trampitsch		PR	14.00
53		De Nederlandse munten - Dr. H. Enno Van Gelder		ZF	3.25

div = divers ZG = zeer goed F = fraai ZF = zeer fraai PR = prachtig FDC = Fleur de coin
 Ag = zilver AE = brons-koper Cu = koper Ni = nikkel Zn = zink

Om een veiling in goede banen te leiden heb je een sterke stem nodig. Jef, onze 'veilingroeper', wijst in klare taal de bieders hun loten toe, terwijl Kato nauwlettend toeziet of papa wel in de goede richting wijst.

bericht aan de standhouders : tijdens de clubactiviteit van 8 augustus zal u maximaal over 4 m tafelruimte kunnen beschikken. Met dank voor uw begrip. Indien toch belet, gelieve tijdig te verwittigen 0472/542147, zodat de nodige zaalerschikkingen kunnen gemaakt worden.

Spintriai:

erotische Romeinse tesserae

Nog tot 26 september presenteert het MuseActron in Maaseik een opzienbarende archeologische tentoonstelling over de geschiedenis van seksualiteit en erotiek onder de titel **100.000 jaar SEX**. Circa 200 voorwerpen, variërend van opgegraven prehistorische Venusbeeldjes, erotische pelgrimsinsignes tot kuisheidsgordels en prostitutiegeld, afkomstig uit vele toonaangevende musea in heel Europa, geven een beeld hoe mensen in het verleden op zeer uiteenlopende wijze omgingen met dit onderwerp.

Zowat halverwege de ruimte bevindt zich een tentoonstellingskast waar de numismaat wat langer bij stilstaat: 'Hoerenmunten?' Enkele Romeinse tesserae, hier aangeduid met de benaming **spintriai**, eisen onze welwillende aandacht. Spintriai zijn muntachtige koperstukken uit de 1^e eeuw nC met een afbeelding van het geslachtsverkeer tussen man en vrouw. Er zijn 14 verschillende voorstellingen bekend, homoseksuele of buitenissige voorstellingen ontbreken in de serie. De spintriai zijn eigenlijk een bijzonder soort tesserae, pseudo-munten zonder waarde, sterk gelijkend op het kleingeld uit de 1^e eeuw na Chr.

Er zijn 3 soorten:

- tesserae met het hoofd van iemand uit het keizerlijk geslacht van Julius Claudius (27 vC – 68 nC) – zie frontpagina
- echte spintriai met erotische voorstellingen
- tesserae met sport- en aanverwante voorstellingen

De keerzijde van al deze tesserae laten getallen van I tot en met XVI zien, omgeven door een krans. De getallen worden willekeurig gebruikt en hebben dan ook geen vaste relatie met de voorstelling op de voorzijde.

Men gaat ervan uit dat tesseræ in het algemeen, **distributiemuntjes** zijn – bvb. voor de uitdeling van porties graan of olie. De betekenis van de getallen is niet helder. Misschien is het een aanduiding voor een bepaalde hoeveelheid graan of olie, of staan wellicht in verband met de belastingheffing. De spintriai worden maar al te graag gezien als antieke bordeel-munten. De verschillende afbeeldingen van standjes worden

daarbij geïnterpreteerd als de door de prostituee te leveren diensten.

In een gedicht van de Romeinse dichter Martialis, waarin hij de festiviteiten na de zege op de Sarmaten beschreef in het jaar 93, is sprake van '**lascivia nomismata**' (letterlijk losbandigheidsmuntjes) die als een stortregen naar beneden komen (= uitgeworpen boven het volk) Misschien zijn daarbij de spintriai bedoeld. Het kan best zo zijn dat ze helemaal niet in de sexueel-erotische context gebruikt werden maar veeleer als een soort 'tegoedbon' voor iets heel anders. Hun voorstellingen mogen dan weliswaar geïnterpreteerd worden als tekens van levenslust en buitensporige vrolijkheid, om die redenen zijn het voor

verzamelaars juist interessante objecten van erotische kunsten. Speciaal de oude museumverzamelingen hebben vaak een hele serie van deze opwindende voorwerpen. Tegenwoordig komen ze trouwens nog maar zelden in de handel: de meeste hebben hun weg al gevonden naar liefhebbers en verzamelaars. De term spintriai vinden we voor het eerst terug in de biografie van de Romeinse schrijver

Suetonius over keizer Otho, het betekent dan een homofiel-die-zich-prostitueert. Later wordt de term gebruikt voor deze bijzondere tesseræ zonder nominale waarde.

Voor meer info over deze tentoonstelling: www.100000jaarsex.be

Met dank aan Uitgeverij Waanders uit Zwolle voor het mogen overnemen van dit artikel uit hun prachtige publicatie, samengesteld door V.T. Van Vilsteren en B. Mater.

In planning bij de Koninklijke Munt ... ?

In april 2004 werd het bericht gelanceerd om een gemeenschappelijke Belgisch-Luxemburgse 1 €-munt uit te geven waarop de beide hoofden van Albert II van België en de Groothertog Henri van Luxemburg afgebeeld zijn. Men zou de stukken willen uitbrengen vanaf januari 2005. Op dat moment neemt Luxemburg het voorzitterschap van de Europese Unie over van Nederland. Het worden normale omloopmunten naast de reeds bestaande. Omdat tot dusver slechts voor uitzonderlijke 2 €-munten toestemming werd verleend blijft de Belgische muntdirectie, i.h.v. de heer Romain Coenen, nogal vaag over deze operatie.

Bron: www.gietl-verlag.de – waar je ook meer info vindt over diverse numismatische activiteiten in Duitsland.

Clubnieuws:

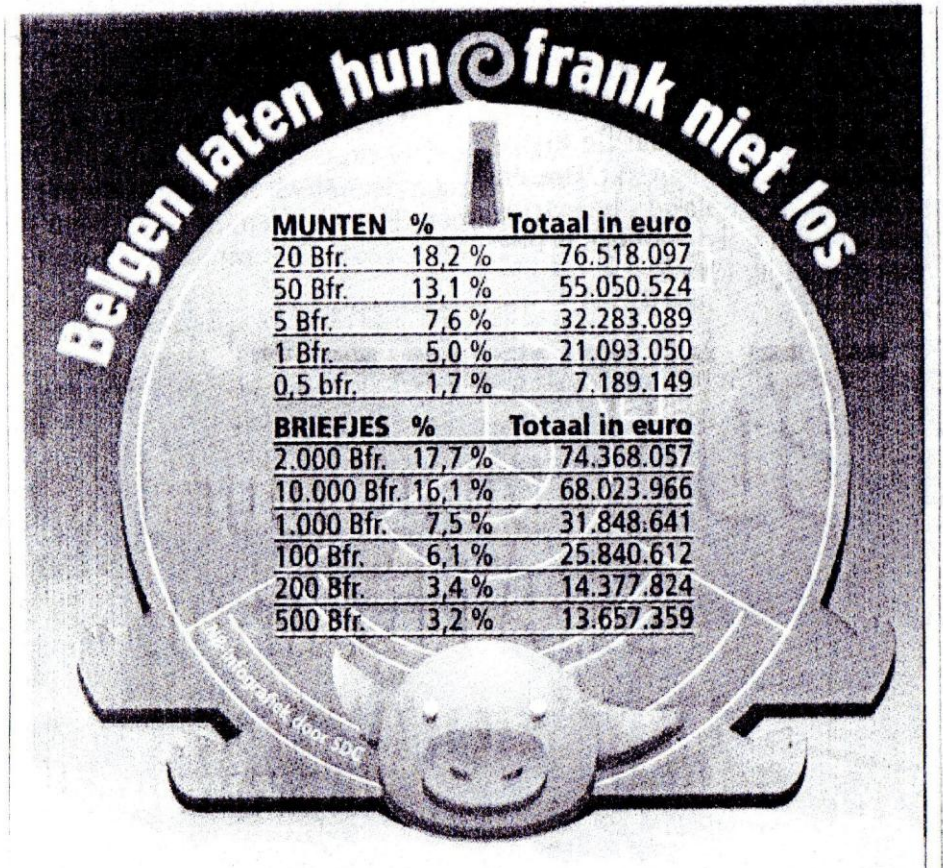
- Op onze maandelijkse leestafel vind je naast de tijdschriften van andere verenigingen ook een bundeltje met '**Gemeentepeningen 2004**'. Hierin presenteert Marc Willemans telkens de laatste uitgiftes die ook bij hem kunnen besteld worden. Voor alle inlichtingen hieromtrent, aankoop van penningen aan aankoopprijs en speciale aanbiedingen kan u terecht bij de 'Wase Ruilclub en Penningendienst' p/a: Marc Willemans, Eekstraat 174, 9160 Lokeren – 093487199 – marc.willemans@tiscali.be

- Op zaterdag 18 september 2004 vertrekken er 's morgensvroeg, in het kader van de **jumelage** (verzustering) met de Nederlandse gemeente **IJsselstein**, 5 autobussen met zo'n 250 deelnemers om ginder mee de 'Gemeentedag' te vieren. Vele Herentalse verenigingen zijn hierin vertegenwoordigd. Om ook op numismatisch vlak tot een uitwisseling te komen werden contacten gelegd met de plaatselijke MPO (Munt- en Postzegel Organisatie) en met de heer Ad Lantsen, inwoner van IJsselstein en een vooraanstaand Nederlandse numismaat. Tegen een zeer democratische prijs (4 €), waarbij inbegrepen de busreis, een onthaal-receptie op het IJsselsteinse stadhuis, een warme maaltijd van 3 gangen en enkele drankbonnen, kan men deze trip meemaken. Leden die interesse hebben nemen contact op met Guy Verellen, gemeentelijk jumelagemedewerker op dienst toerisme, tel 014/219088 of sturen een mailtje naar toerisme@herentals.be, met de vraag of er nog plaats is. Samen kunnen we dan op zoek gaan naar de inheemse numismaten. Het vertrek is om 9 u aan het Administratief Centrum, terug rond 21 u.

Euro-ruiltafel

Als je euro's komt ruilen is het best mogelijk dat je gecharmeerd wordt door deze bevallige dames. **Liesbet** en **Sarah** geven je je veilingnummer, overhandigen de tombolaprijzen en waken over onze veilingloten.

De Belgen zijn nostalgisch, ofwel vertrouwen ze de euro niet. Meer dan twee jaar na de invoering van de Europese eenheidsmunt bewaren ze nog altijd 17 miljard aan oude franken in hun matrassen en wollen kousen. Het gaat om 9,213 miljard frank in biljetten en 7,762 miljard in muntstukken. Vooral het stuk van 20 frank blijft populair. Er blijven er nog 150 miljoen van in omloop, of gemiddeld 15 per Belg. Dat komt onder meer doordat ze nog passen in de winkelkarretjes. Als Belgen naar de Nationale Bank trekken om hun oude franken om te wisselen, komen ze vooral met de grote coupures aandragen. Voor kleine bedragen vinden weinigen het de moeite zich te verplaatsen.

Nu je wat meer tijd hebt ...

... enkele vakantie@ips

Je kunt een bezoek brengen aan 2 doorlopende tentoonstellingen:

In maart 2002 richtte de Nationale Bank van België de tentoonstelling in
‘Geld, een verhaal’

Wegens de grote belangstelling besloten de inrichters deze expositie een permanent en ludiek karakter te geven met nadruk op interactiviteit.

Museum van de Nationale Bank van België
Wildewoudstraat 10, 1000 Brussel
geopend van dinsdag t.e.m. zondag
op 5 min van het Centraal station
ingang museum aan St.-Michielskathedraal
info: www.nbb.be museum@nbb.be
tel. 02 / 221 22 06

Ook in het Munt- en Penningkabinet van de provincie Limburg, in het **Gallo-Romeins Museum**, Kielenstraat 15 te 3700 Tongeren, is een permanente opstelling met een overzicht van de **‘muntslag vanaf de Kelten tot heden’**. Tevens zijn enkele muntvondsten tentoongesteld. Alle dagen open 10-18 u, woe en don tot 21 u, gesloten op maan-voorm. www.limburg.be/galloromeinsmuseum/grm@limburg.be tel: 012 / 67 03 30

Romeinse grafsteen
uit de 4^e eeuw na Chr.
met daarop 2 munters
aan het werk.

We bevinden ons nog steeds in een numismatische komkommertijd, wat betreft diverse activiteiten. Na enig spuurwerk vonden we, misschien in combinatie met uw vakantie, toch nog enkele 'haalbare' evenementen:

zon 22 aug (10 – 16 u) 11^e Münzbörse van de
Lichtensteinischer Numismatischen Zirkel
Gemeinde Zentrum Balzers – Liechtenstein

www.numismatik-lnz.li

info@numismatik-lnz.li

tel: 00 41 61 9 22 00

Reichstaler Aartshertog Ferdinand II (1564-1595)

zon 29 aug (10 – 16 u) Münzenbörse
Frankenthal / Pfalz – Duitsland
Dathenushaus – Kanalstrasse (Zentrum)
tel: 062 41 7 66 44

medaille (1544) van de Habsburgse Kroon-
en Erflanden - Karl V (1519-1558)

zon 29 aug (10 – 16 u)
Nieuwegein - Nederland
MPO – Munten (en postzegel-) Beurs

'Het Veerhuis' – Nijemonde 2,
3434 Nieuwegein – Zuid

info: www.mpoweb.nl

mpo@mpo.nl

tel: 030 / 606 39 44

Antwoordnummer 1894

3400 WB IJsselstein (NL)

Voor meer info, routebeschrijving en navraag over eventuele wijzigingen, gelieve contact te nemen met de betreffende organisatie.

zo 1	EGMP Leuven – Ensor, Diestsesteenweg 133, Kessel-Lo EGMP ZW-Vlaanderen – Parochie Centrum Kartouchke Ingelmunstersestraat 8, Izegem AEN Couvin – Lycée Royal, Rue Gouttier 11, Couvin Edelweissje – Zaal St.Katarina, Cleynaertsiaan 1, Hasselt Cercle de Couvin – Ath. Royal, rue A.Gouttier 11, Couvin	9-12.30 u 9-12 u 9-12 u 8.30-12 u 9-12 u
za 7	Europese Verzamelaarsbeurs vzw – 't Kapiteintje – St- Kathelijnestraat 30, Brussel	8-11 u
zo 8	Numismatica Herentals – Brasserie Den Brasseur, Bovenrij 50, Herentals AEN Mons – café aux Brasseurs, Av. du Bélian , Mons	9-12 u 9.30-13u
za 14	EGMP Antwerpen – Ruggenhof, Fr V Dijkstr. 46, Deurne AEN Nijvel – Col St Gertrude, Faubourg de Mons, Nijvel Europese Verzamelaarsbeurs vzw – 't Kapiteintje –, St.-Kathelijnestraat 30 Brussel	13-16 u van 14.30 8-11 u
zo 15	EGMP Gent – St Annakring, Nieuwenbosstraat 1 Gent EGMP Mechelen–Hof Villers, Persoonshoek 9, Mechelen EGMP ZW-Vlaand., Willem Tell, Brugsestr. 20 Kortrijk Club des Collection.-Cent. Culturel, Rue Haute, Gosselies	9-12 u 10-12 u 13-16 u 8.30-12 u
za 21	Europese Verzamelaarsbeurs – Brasserie 't Kapiteintje, St.Kathelijnestr. 30, Brussel	8-11 u
zo 22	EGMP Tienen– 'tHoekske, Oude Leuvensestr. 93, Tienen AEN La Louvière – Rue de la Station, Haine-St-Pierre	9-12 u 9-12 u
za 28	Europese Verzamelaarsbeurs – Brasserie 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestraat 30, Brussel Ruilclub – T. I. St. Jansberg, Weertersteenweg., Maaseik	8-11 u 13-16 u
voor meer info, ga naar		
		
		www.egmp.be

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium • www.mauquoy.com

BTW 459 684 879

HRT 082 059

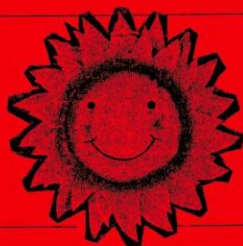
BRASSERIE "DEN BRASSEUR"

Bovenrij 50
2200 Herentals
Tel. 014-23.16.65

Kustdagen Woensdag - donderdag - uitgez. feestdagen
Andere dagen open vanaf 11 uur

uit sympathie

café

't ZONNEKE

Kerkplein 1, 2200 Herentals

**vrijblijvend proeven
in onze wijnkelder**

**lekkere kwaliteitswijnen
vanaf 4 euro**

vragen naar Koen

Van Eccelpoel

info@vaneccelpoel.com

DAMS

Antwerpseweg 81, 2440 Geel – tel 014/58.87.23